

MSI	RIIGIKOGU KANTSELEI Majandus- ja sotsiaalinfoosakond E-mail: msi@riigikogu.ee	Tel 6 31 65 02 Faks 6 31 65 04
------------	---	-----------------------------------

MSI lühiuuring

Autojuhilubade ja relvakandmise loa saamiseks kehtestatud üldise haridustaseme omamise nõudest teistes Euroopa riikides

28.05.2004 101/1

Edastasime küsimuse autojuhi jm lubade ja relvakandmise loa saamiseks kehtestatud haridustaseme omamise nõudest Euroopa Parlamendiuuringute ja Dokumentatsiooni-keskuse (ECPRD) korrespondentide kaudu kõigile sellesse võrku kuuluvatele liikmesriikidele. Meile vastasid Hispaania, Itaalia, Kreeka, Leedu, Poola, Rootsi, Slovakkia, Soome, Taani, Tšehhi, Ühendkuningriigi parlamendi teenistuste esindajad.

Üheski nimetatud riigis ei ole seatud auto- ja mootorratta juhtimise õiguse ning relvakandmise õiguse saamiseks üldharidusliku miinimumtaseme nõudmisi. Üldiselt eeldatakse, et liiklustestid (teoreetilised ja praktilised) ning loa saamiseks vajalikud eksamid ja meditsiinilised nõuded on juba isegi nii ranged, et need tagavad taotleja piisava haridustaseme miinimumi.

Vaid Poolas on üldharidustaseme tõestamine oluline amatöörpiloodiks saamisel.

Järgnevalt lühike ECPRD korrespondentide vastuste refereering riikide kaupa. Lisatud on ka Poolast ja Rootsist tulnud vastused kui kõige üksikasjalikumad ja täpsemad.

Hispaania, Kreeka, Leedu, Soome

Hispaania, Kreeka, Leedu ja Soome korrespondendid vastasid üldsõnaliselt, et nende riikide seadusandluses puuduvad üldised haridusnõuded nii juhilubade kui relvakandmise loa saamiseks.

Itaalia

Juhiluba antakse inimesele, kes on edukalt sooritanud teoreetilise ja praktiliste oskuste testi, haridustaset tõendavat dokumenti sealjuures eraldi ei nõuta. Kuid tervisestandardile vastavust tõendav dokument on vajalik, samuti teatav vanus. Põhimõtteliselt sama olukord on ka tulirelvade kandmise loaga – tõestada tuleb psühho-füsioloogilist sobivust, kuid mitte haridustaset.

Slovakkia

Probleem Slovakkia õiguses on reguleeritud sarnaselt Euroopa Nõukogu direktiivile. Nõutakse vastavust meditsiinilistele ja psühholoogilistele standarditele. Vanuse alammäär lubade taotlemiseks on 15-21 aastat (olenevalt liiklusvahendist ja taotletava juhiloa kategooriast), mis tagab selle, et vähemalt kohustuslik põhiharidustase on taotlejatel selleks ajaks enamasti läbitud.

Tulirelva võib omada alates 21. eluaastast, kontrollitakse psühholoogilist seisundit ja vaimset tervist, haridusnõuet ei ole.

Poola

Poola seadused ei nõua miinimum haridustaset isikutele, kes taotlevad:

- auto või mootorratta juhiluba
- (purje)paadi juhiluba
- relvaluba

Auto ja mootorratta juhiloa omamiseks on vajalikud: teatav vanus (16, 18, 21), meditsiinitõend, juhioskuste saamiseks kursuste läbimist tõendav tunnistus ja riiklik eksam.

Haridustaseme kohta on nõuded aga amatöörpiloodi juhiloa saamiseks. Pilooditunnistuse saamiseks peab taotleja Poolas olema vähemalt 17 aastat vana ja vähemalt keskharidusega.

Rootsi

Auto ja mootorratta juhiloa omamiseks on vajalikud: teatav vanus (16 või 18 a.), meditsiinitõend, taotleja peab olema Rootsi elanik või peab olema õppinud Rootsis vähemalt pool aastat, juhioskuste tõestamiseks tuleb läbida juhtimisoskuse teoreetiline ja praktiline test.

Amatöörpiloodi juhiloa saamiseks on palju erinevaid nõudmisi (vt Lisa), mis sisaldavad kahtlemata ka hariduslikku komponenti (õhuseaduse tundmine, lennukiehituse ja navigatsiooni alased teadmised, meteoroloogia, kommunikatsioon jmt).

Paadijuhtimise loa saamine sõltub paadi suurusest. Väikese paadi (12x4 meetrit) juhtimise loa taotleja peab olema vähemalt 15 aastat vana. Tuleb läbida kirjalik test meresõidureeglite, navigatsiooni, signalisatsiooni jmt teadmiste ja oskuste hindamiseks.

Relvaloa saamiseks (sh jahirelva) ei ole üldhariduslik tase oluline, kuid lisaks muudele tingimustele (vanus, tervis) tuleb läbida mitu testi, mis näitavad inimese teadmisi relvaseaduses, keskkonnakaitstes jm. Relva, mis on mõeldud täpsuslaskmiseks, loa taotleja peab olema olnud vähemalt pool aastat mõne laskeklubi liige.

Tšehhi

Juhiloa saamiseks on vajalikud: tervisliku sobivuse hinnang, juhtimisoskuste testi edukas läbimine, vastav vanus.

Relvaloa saamiseks on vaja: tervisliku seisundi tõend, Tšehhi kodakondsus, professionaalsete oskuste testi täitmine, taotleja usaldusväärsus, laitmatu minevik ja seadusekuulekus.

Ühendkuningriik

Haridusstandardit juhiloa ja relvaloa saamiseks kehtestatud ei ole. Juhiluba saab taotleda vastava vanusega inimene (16 eluaastat skautrite ja väikeste mootorrataste

juhtimiseks, 17 a. auto juhtimiseks, 21 a. suurte mootorrataste juhtimiseks). Lisaks miinimumvanusele peab olema tervisliku seisundit kinnitav hinnang, tuleb läbida mitmeid teoreetiliste ja praktiliste oskuste teste.

Paadi ja jahtlaeva juhtimise loa taotlemiseks ei pea taotleja omama mingeid kohustuslikke litsentse (sh haridustaset tõendav dokument). Tulirelvade kandmise loa annab kohalik politseijuht, kes peab olema veendunud, et taotlejal ei ole olnud kriminaalkaristusi, taotleja on vaimselt terve ja et tema minevikus ei ole mingeid probleeme olnud alkoholiga, mõnuainetega, asotsiaalse käitumisega või agressiivsusega. Samuti peab taotleja tõestama relva turvalise hoidmise võimaluse. Taotleja miinimumvanus oleneb relva liigist.

Taanist saadeti meile kogu seadustik, mis seal reguleerib meie poolt küsitud valdkondi, kuid kõik seadused on taanikeelsed. Üldiselt võib neist aru saada, et mingeid haridustaseme tõestamise nõudeid juhtimisloa saamiseks Taanis samuti ei ole.

Marika Kirch,
MSI nõunik, 631 6508
marika.kirch@riigikogu.ee